

Lähettiläjä hameenlinna.hao@oikeus.fi
Vastaanottaja kirjaamo@lahti.fi
Aihe Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Lahden kaupunginhallitukselle,
dnro: 552/2023
Päiväys to 16.03.2023 12:29:05

Hei,

Ohessa liitteenä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Lahden kaupunginhallitukselle.

Tätä saatetta tai sen liitettä ei tarvitse palauttaa. Mikäli mahdollista, pyydämme toimittamaan lausunnon ja pyydetyt asiakirjat sähköisesti virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi.

Asiaa hallinto-oikeudessa hoitaa hallinto-oikeuden esittelijä Katja Rytilahti.

Ystävällisin terveisin

Kirsi Koukku

lainkäyttösihteeri

Hämeenlinnan hallinto-oikeus (Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5)

Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA Puh: 029 56 42210/kirjaamo
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Tämä viesti voi sisältää luottamuksellista tietoa. Mikäli ette ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, olkaa hyvä ja ilmoittakaa siitä lähettäjälle ja poistakaa viesti välittömästi.

Detta meddelande kan innehålla konfidentiell information. Ifall ni inte är meddelandets avsedda mottagare, vänligen informera avsändaren om detta och radera meddelandet omedelbart.

This message may contain confidential information. If you are not the intended recipient, please notify the sender and delete the message immediately.

Vastaanottaja
Lahden kaupunginhallitus

Muutoksenhaunainen päätös
Lahden kaupunginhallitus 6.3.2023 § 70

Valittajat:

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa oheisen valituksen johdosta

1. antamaan lausunnon ja
2. liittämään asiakirjoihin jäljennökset valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista.

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolten esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle **viimeistään 17.4.2023**.

Tätä lähetettä tai sen liitteitä ei tarvitse palauttaa. Mikäli mahdollista, pyydämme toimittamaan lausunnon ja pyydetyt asiakirjat sähköisesti virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi. Sähköisesti lähetettyjä asiakirjoja ei tarvitse lähettää lisäksi postitse.

Katja Rytilahti
hallinto-oikeuden esittelijä

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

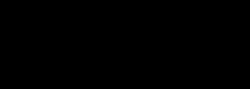
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

KUNNALLISVALITUS

Valituksen tekijät

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

Prosessiosoite

Päätös, johon jaetaan muutosta

Lahden kaupunginhallituksen päätös 30.1.2023 § 35, josta kaupunginhallitus on antanut päätöksen oikaisuvaatimukseemme 6.3.2023 § 70

Miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Kaupunginhallituksen päätös 30.1.2023 § 35 on kumottava siltä osin, kun se koskee 1,9 milj. euron toistuvaosavustuksen myöntämistä KOKO Lahti Oy:lle.

Lisäksi vaadimme päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä, koska ilman sitä valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi.

Vaatimusten perustelut

Perusteena kaupunginhallituksen päätöksen kumoamiselle on kielletty EU:n valtiontuki. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella kaupunginhallituksen toistuvaosavustus KOKO Lahti Oy:lle muodostaa SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen. KOKO Lahti Oy toimii samoilla markkinoilla kuin monet yksityiset toimijatkin. Toimenpiteen luonteen arvioinnissa olennaista on se, että rahoituspäätöksellä annetaan valikoivaa etua KOKO Lahti Oy:lle ja sillä vääristetään kilpailua.

Euroopan unionin tuomioistuimen soveltamiskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että myös kunnan myöntämä tuki voi olla SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tuen olemassaolon arvioinnissa on keskeistä se, että KOKO Lahti Oy saisi toiminta-avustuksella sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla yksityisiltä rahoituslaitoksilta. Unionin valtiontukisääntöjä sovelletaan vain toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätty kumulatiiviset edellytykset: 1) toimenpiteen on oltava valtion toteuttama ja rahoitettu valtion varoin, 2) siitä on oltava taloudellista etua tuensaajille, 3) edun on oltava valikoiva siltä osin kuin se suosii tiettyjä yrityksiä ja 4) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua siten, että se voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kaupunginhallituksen Koko Lahti Oy:n toiminta-avustusta koskevassa päätöksessä kaikki edellytykset täyttyvät.

EU:n säännösten ja oikeuskäytännön edellytyksenä ei ole se, että tuki todella vaikuttaa EU-maiden väliseen kauppaan vaan ainoastaan sitä, että tuki voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. KHO on päätöksessään 8.4.2020 T 1604 todennut kunnan osuuskunnalle vuokraaman liiketilan osalta, että asiassa ei ole myöskään arvioitavissa, että kysymys olisi

puhtaasti paikallisesta vaikutuksesta eivätkä kilpailu- ja kauppavaikutusta koskevat edellytykset saataisi siten täyttyä.

Komission tiedonannon (2016/C 262/01) 66 kohdan mukaan perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä. Tiedonannon 67 kohdan mukaan ainoastaan toimenpiteen vaikutuksilla yritykseen on merkitystä, ei valtion toimenpiteen syyllä eikä tavoitteella. Edusta on kyse aina, kun yrityksen taloudellinen tilanne paranee sellaisen valtion toimenpiteen johdosta, jonka ehdot poikkeavat tavanomaisista markkinaehdoista. Tämän arvioimiseksi yrityksen taloudellista asemaa toimenpiteen jälkeen olisi verrattava sen taloudelliseen tilanteeseen, jos toimenpidettä ei olisi toteutettu.

Tiedonannon 76 kohdan mukaan markkinataloustoimijatestin tarkoituksena on selvittää, onko valtio myöntänyt yritykselle etua, koska se ei ole toiminut markkinataloustoimijan tapaan kyseisessä transaktiossa. Tässä suhteessa ei ole merkitystä sillä, muodostaako toimenpide julkisyhteisöjen kannalta järkevän tavan yhteiskuntapolitiikkaan (esimerkiksi työllisyys) liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaavasti tuensaajan kannattavuus tai kannattamattomuus ei ole sinänsä ratkaiseva tekijä määritettäessä, onko kyseinen taloudellinen transaktio markkinaehtojen mukainen. Ratkaisevaa on se, ovatko julkisyhteisöt toimeineet, kuten markkinataloustoimija olisi toiminut vastaavassa tilanteessa. Jos näin ei ole, tuensaajayritys on saanut taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa ja jonka johdosta sen tilanne on edullisempi kuin sen kilpailijoiden.

Tiedonannon 78 kohdan mukaan sitä, onko valtion toimenpide markkinaehtojen mukainen, on tutkittava etukäteen niiden tietojen perusteella, jotka olivat saatavilla toimenpiteestä päätettäessä. Tiedonannon 79 kohdan mukaan, jos jäsenvaltio väittää, että se toimi markkinataloustoimijana, mutta tästä on epäilyjä, jäsenvaltion on toimitettava todisteita, joista käy ilmi, että päätös kyseisen transaktion toteuttamisesta tehtiin sellaisten taloudellisten arviointien perusteella, jotka samankaltaisissa olosuhteissa rationaalisesti toimiva markkinataloustoimija (jonka ominaisuudet vastaavat kyseisen julkisen elimen ominaisuuksia) olisi tehnyt määrittääkseen transaktion kannattavuuden tai taloudelliset edut.

Kunnan viranomaisen, tässä tapauksessa kaupunginhallituksen, päätöksen esittelytekstissä tai valmisteluasiakirjoissa tulisi kuvata menettely, jolla on selvitetty mahdollisen tuen määrä ja laatu (hyväksyttävyyden peruste) tai jolla todetaan, että päätös ei sisällä valtiontukea.

Kaupunginhallituksen 30.1.2023 § 35 päätöksen liitteessä on todettu, että ryhmäpoikkeusasetuksessa mainittuja tukimuotoja KOKO Lahti Oy:n toiminnan näkökulmasta ovat erityisesti tuet kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen (asetuksen 11 jakso) ja tuet monikäyttöisille vapaa-ajan infrastruktuureille (asetuksen 12 jakso). Näiden osuus KOKO Lahti Oy:n toiminnassa on täysin marginaalista eivätkä poista sitä, että toimintatuki on EU:n valtiontukisäännösten vastaista.

KOKO Lahti Oy:n omien nettisivujen mukaan yhtiö tarjoaa monipuoliset ja muuntuvat tapahtumatilat ja tuotantopalvelut 10 - 20 000 hengen tilaisuuksille Lahdessa. Koko Lahti Oy on merkittävä kevyen musiikin tilaisuuksien järjestäjä Lahdessa ja tältä osin se kilpailee muiden alan toimijoiden kanssa. Lisäksi Koko Lahti Oy:n tytäryhtiö Lahti Events Oy järjestää moninaisia tapahtumia, jotka myös kilpailevat muiden alan toimijoiden kanssa. Lahden lisäksi Lahti Events Oy järjestää tilaisuuksia myös muualla Suomessa (esim. MXGP Finland kisat Hyvinkäällä kesällä 2022). Lahti Events Oy:n nettisivujen mukaan yhtiö toimii mm. seuraavilla aloilla:

- Yritystapahtumat
- Messut

- Konferenssit
- Kokoukset
- Konsertit
- Urheilutapahtumat

Lahden Messut Oy on sulautunut 1.1.2017 KOKO Lahti Oy:hyn. Lahden Messut on KOKO Lahti Oy:n aputoiminimi. Lahden Messut Oy ja sittemmin KOKO Lahti Oy on päävuokralaisena. Lahti-konserniin kuuluvan Spatium Toimitilat Oy:n omistamassa Lahti-hallissa. KOKO Lahti Oy:n messutoiminta on Suomen mittakaavassa erittäin laajaa. Lahti on ainoa kaupunki, joka omistaa messutoimintaa harjoittavan yhtiön. Lahden ja suurten kaupunkien messutoiminta kilpailee EU-tasoisesti eri messutapahtumista. Messutoiminta on kilpailtua toimintaa, johon myönnetty tuki on aina EU:n valtiontukisäännösten vastaista.

Kaupunginhallitus on oikaisuvaatimusta koskevassa päätöksessään 6.3.2023/70 § perustellut KOKO Lahti Oy:n toimintatukea yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (Komission asetus 651/2014) 53 artiklalla, joka mukaan tukea voidaan myöntää kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Kaupunginhallituksen mukaan toistuvaisavustus kohdentuu vain ryhmäpoikkeusasetuksen sallimiin kulttuurin ja kulttuuriperinnön sekä audiovisuaalisten teosten edistämiseen. Kaupunginhallituksen 6.3.2023 päätöksen avustusta ei käytetä muihin Koko Lahti Oy:n toimintoihin. Tällaista rajausta ei ole kaupunginhallituksen 30.1.2023 § 35 hyväksymässä käyttösuunnitelmassa, jolla avustus on myönnetty. Toiminta-avustus ei ole korvamerkittyä ja yhtiö voi käyttää sen täysin vapaasti oman harkinta mukaan myös toimintoihin, jotka kilpailevat yksityisten toimijoiden kanssa. KOKO Lahti Oy ja sen tytäryhtiö ovat taloudellisessa mielessä kriisiyhtiöitä eli kyse on enemmän tuesta, jolla mahdollistetaan yhtiöiden toiminnan jatkaminen. KOKO Lahti Oy ja Lahti Events Oy toimivat kilpailuilla markkinoilla eivätkä ne toimi milteen osin julkisen vallan käyttäjinä. Yhtiöiden kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistäminen on vain pieni osa yhtiöiden toiminnoista ja sekin kohdistuu lähinnä kevyeen viihdemusiikkiin, jolla toimialalla on runsaasti myös yksityisiä toimijoita, joiden kanssa KOKO Lahti Oy ja Lahti Events Oy kilpailevat.

Kaupunginhallitus on päätöksessään 6.3.2023/70 § perustellut toimintatukea myös sillä, että suurin osa Suomen suurimmista kaupungeista tukee omaa paikallista kulttuurin tuottamista ja siihen liittyvää infrastruktuuria. Tältä osin perustelulla ei ole mitään merkitystä, koska missään muussa kaupungissa ei ole KOKO Lahti Oy:n toimialaan ja tehtävään verrattavaa toimintaa. Lisäksi on mahdollista, että muissakin kaupungeissa toimintatukia myönnetään EU:n valtiontukisäännösten vastaisesti.

Valitusoikeuden peruste ja päätöksen tiedoksi saaminen

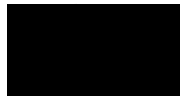
Kunnan jäsenyys.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Olemme saaneet päätöksen oikaisuvaatiksemme tiedoksi sähköpostitse 8.3.2023, jolloin meidän katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä eli 13.3.2023.

Oikeudenkäyntikulut

Vaadimme Lahden kaupunkia korvaamaan tässä asiassa oikeudenkäyntikulumme laillisine korkoineen. Kulut valituksen laatimisesta ovat seitsemän sataa (700) euroa.

Lahdessa 13.3.2023

LIITTEET

1. Lahden kaupunginhallituksen päätös 30.1.2023 § 35
2. Lahden kaupunginhallituksen päätös 6.3.2023 § 70